

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 2. De materia Sacramenti Ordinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

creationis, & educationis filiorum spiritualium, aut carnalium pro Ecclesie propagatione, per illa iisdem suscipientibus conferitur vberissima gratia sanctificationis animarum ipsorum, non minus, quam per alia sacramenta.

3. Quod attinet ad institutionem sacramentum hoc institutum fuit a Christo Domino nostro in vltima Coena, verbis illis apud D. Lucam. cap. 22. Hoc facite in meam commemorationem, vt patet ex eo, quod Ecclesia Catholica semper intellexerit & docuerit eundem Dominum per illa, Apostolos suos instituisse noui Testamenti Sacerdotes, eisdemque & ipsorum in sacerdotio successoribus præcipisse, vt corpus suum & sanguinem sub specie panis & vini offerrent: quemadmodum habetur in Concil. Trid. sess. 22. 1. anathematique in eadem sess. can. 2. subiicitur, qui contraxerit.

Quod attinet ad vnitatem: talis huic sacramento cōuenit, vt nequeat iterato suscipi ab eadem persona: quod ei commune est cum Baptismo & Confirmatione. sicut & imprimere characterem indelebilem ex Concil. Florent. in instrum. Armenorum, & ex Trident. sess. 7. De sacram. in genere can. 9. Vnde sequitur id, quod habet idem Concil. sess. 23. cap. 4. & can. 4. rite ordinatum, non posse potestate accepti ordinis priuari. Conuenit quoque eidem sacramento illa vnitatis, per quam vere & proprie vnum est ex septem sanctæ Ecclesie sacramentis: iuxta idem Concil. Trident. sess. 7. cap. 1. De sacram. in genere, & sess. 23. cap. 3. Et si enim plures ponantur ordinationes, ipsum tamen vnum est, quia omnes referuntur ad vnum finem proximum: dignam scilicet sacrificij Eucharistie celebrationem: perinde ac vtraque eiusdem Eucharistie species, est vnum sacramentum, quia ordinatur ad eundem finem proximum qui est significandi perfectam animæ refectionem.

De diuersis Ordinibus ex quibus hoc sacramentum coagmentatur.

4. Quod attinet ad diuersitatem Ordinum ex quibus istud sacramentum coagmentatur: communiter à Doctoribus (quorum plures tam antiquiores, quam recentiores Henriquez refert in citato libro. ad initium 2. capituli) ij numerantur septem. Primus est Presbyteri, 2. Diaconi, 3. Subdiaconi, 4. Acolyti, 5. Exorcistæ, 6. Lectoris, & 7. Ostiarij: hiq; quatuor posteriores dicuntur minores Ordines: & tres illi priores dicuntur maiores, quos in Enchir. cap. 22. num. 18. Nauarrus sacros etiam dici monet; non quod cæteri non sint facti, sed quod ipsi maiores habeant annexum votum castitatis, ex Ecclesie statuto, per cap. Nullum & cap. Decernimus, distinct. 28. Itaque ipse suscipiens consecratur se Deo, emittendo tacite votum continentie: per quod fit ad matrimonium inhabilis, ex cap. vnic. De voto n. 6. & ex can. 9. Concilij Trident. sess. 24. cum aliis ibid. in marg. citatis.

5. Non desunt tamen auctores (quorum meminit Henriquez ad id. m. cap. 2 §. 3. l. v.) qui ad instar nouem Ordinum Angelorum distinguunt nouem istiusmodi ordines: addentes supra dictis primam tonsuram & Episcopatum: quia initiatus prima tonsura habet ex Ecclesie instituto, & priuilegio, inter Clericos gradum quemdam: secundum quem capax est iurisdictionis Ecclesiasticæ, & beneficiorum quo laici carent. Episcopatus vero diuino iure obtinet gradum per quē Episcopus dignitate & potestate, cæteris etiā Presbyteris, in Christi Ecclesia præminet secundū communē Catholicorum sententiam, quam aduersus hæreticos propugnat Gregorius à Valen. rom. 4. ad D. Thomam, disput. nona quest. 1. puncto 2. Sed quamuis hæc ita sint: nihilominus si proprie loquamur de Ordine prout se licet tradit: vt in eo potestas ad officium peculiare quod referatur ad Eucharistie celebrationem prima tonsura non est talis ordo, quia tonsuratus nullum officium habet circa altaris ministerium & seruitium: vnde potest quidem ad Ordines deputatus dici: non tamen ordinatus. Episcopatus vero non est Ordo alius à sacerdotali: quia etiam si Episcopus à Presbytero distinguatur tanquam dignitate & potestate superior: non constituit tamen nouum Ordinem: nam quantum ad Missæ sacrificium vterque exhibet idem ministerium: neque maior illa dignitas & potestas pertinet ad ipsum sacrificium: cum non faciat vt Episcopus aliquid amplius exhibeat in ministerio altaris

quam Presbyter. adeout vtriusque idem sit Ordo, sicut est idem ministerium: perinde ac Lectoris & Cantoris, sicut est Psalmistæ, idem quoque Ordo est, eo quod sit idem officium vtriusque: quandoquidem nihil refert vtrum canendo, vel simpliciter proferendo dicat quis ea quæ in Ecclesia dici debent. Ita ex communi sententia Auctoribus in margine suo more citatis Henriquez habet in memorato lib. 2. cap. 2. §. 1. & cap. 7. §. 2.

Neque vero obstat, quod ordinatione Sacerdotis in Episcopum, cum particulari gratia conferatur noua potestas sacramentalis administrandi ex officio, tum hoc ipsum sacramentum Ordinis, tum etiam Confirmationem. Nam in Sacerdotis quoque ordinatione, ad gratiam & potestatem sacramentalem conficiendi Eucharistie sacramentum, que dicitur potestas super corpus Christi verum, additur alia: que dicitur potestas super corpus Christi mysticum, administrandi fidelibus sacramentum Penitentie (de qua re in sequentibus) nec tamen propterea duo diuersi sacerdotales Ordines dicuntur esse: nec dicitur duo sacerdotales characteres tunc imprimi: sed impressum per priorem collationem, solum magis perfici, extendique per posteriorem collationem. Quod pari ratione dici posse, cum Sacerdos ordinatur Episcopus, notat locis citatis Henrici, nempe non addi illi nouum characterem, sed potius ei iam impressum perfici, ac extendi facta accessione tertie potestatis ad eas duas, quas ante ordinationem suam habuit tanquam Sacerdos.

Porro si aliqui alij Ordines, quam septem memorati poni inueniantur, vel ad eosdem facile reuocantur, vel non dicuntur Ordines proprie, sed generaliter: eo scilicet modo quo Ordines dicuntur illorum, qui quomodocumque dedicantur diuinis obsequiis, etiam si ad altaris sacrificium non destinentur, vt Monachi, virgines & viduæ Deo dicant, & laborantes in sepeliendis defunctis quos Ordines à sanctis Patribus dici notat Bellarminus in tomo 1. controuers. libro primo De Clericis cap. 11.

Aduerte autem ex supplem. 3. partis D. Thomæ quest. 35. art. 5. in ordine Sacerdotis contineri omnes inferiores Ordines eminenter: sicut in anima rationali continentur gradus vegetatiuus & sensitiuus: totamque huius Sacramenti plenitudinem (quemadmodum additur in sequenti quest. 37. art. 1. ad 2.) esse in vno Sacerdotali Ordine, in cæteris autem esse secundum quandam participationem, seu in Ordine ad ipsum sacerdotalem, cui subseruiunt. Id quod declaratur exemplo eorum qui adiuncti sunt Moysi, de quibus Numerorum 11. Auferam de spiritu tuo & tradam eis, vt sustentent tecum onus populi. Id tamen non impedit (per traditā à Bellarmino in tomo 2. controuers. libro de Ordine cap. 6. 7. & 8. & à Greg. à Valen. disput. nona quest. 1. puncto 4.) quin ipsi inferiores Ordines possint tanquam vere sacramenta, conferre gratiam & spiritalem potestatem, characterem indelebilem in anima impresso, pro conditione huius Sacramenti (cuius proinde rationem participant) vt argumento est quod iterari non possint. Ideo enim si illis initiatus ad laicalem statum deficiat, & mutata postea voluntate velit ad maiores Ordines promoueri, non conferuntur ei denuo minores ipsi Ordines.

C A P V T II.

De materia sacramenti Ordinis.

S V M M A R I V M.

7. Singulorum Ordinum materia propria.
8. Contractus moralis eiusdem materia, potest ad Ordinis sacramentum suff. etc.
9. Quando & qualiter fieri debeat contractus ad hoc sacramentum necessarius.
10. De dubio, An impressio manuum Episcopi sit de essentia sacramenti Ordinis.

DE hac materia sic habet Concil. Florentinum loco citato Sextum sacramentum est Ordinis: cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur Ordo: sicut Presbyteratus traditur per calicis cum vino, & patenæ cum pane

porrecto

porrectionem. Diaconatus vero per libri Evangeliorum dationem. Subdiaconatus per calicis vacui, cum patena vacua supraposita traditionem, similiter dealis per rerum ad ministeria sua pertinentium assignationem. Quæ res vt constat ex pontificali prima parte (in quæritus traditur Ordines conferendi) sunt: quoad ordinem Acolyti, candelabrum cum candelâ extinctâ, & vrceolus vacuus. Quoad Ordinem vero Exorcistæ, liber exorcismorum: & quoad Ordinem Lectoris, liber lectionum quæ leguntur in Ecclesia: ac demum quoad Ordinem Ostiarij, claves templi.

Quædam occurrunt hoc loco notanda. Primum est, Dubium esse an ad validitatem istius sacramenti requiratur contactus Physicus instrumentorum quæ diximus esse illius materiam, an vero sufficiat moralis. De quo videtur tendendum, quod propter delinquendi periculum, in praxi ad conscientiam securitatem retinendam, & scrupulorum molestiam vitandam, procurari debeat diligenter cõtactus realis, quem admodum notat Sotus in 4. distinct. 24. quæst. 1. art. 2. sub finem. Verum tamen quamuis ille defuerit, si contactus aditus moralis (qualis censetur quando Ordinatore ei qui ordinatur porrigente instrumenta ante memorata, hic extensione manus ad illa significat se eadem recipere) valide collatum esse sacramentum existimari potest ex eodem Soto & pluribus aliis quos Henriquez refert in sua Summa lib. 10. cap. 10. §. 1. lit. D. in margine. Probatur vero, quia ex natura rei ad acquirendam possessionem non requiritur realis contactus ex lege Quod meo, §. Si debitorem ff. de acquir. possessione. Quare nec in hoc sacramento, in quo per traditionem instrumentorum, datur aliqua potestas, videtur omnino necessarius eorum contactus realis. Vnde, quem ad. notat bene Caiet. in verbo Ordinis in iuribus peccata, in Concil. Floren. cum traditur materia Ordinis nunquam fit mentio de tactu eius. Nec refert quod Episcopus ea tradens dicat, Accipe, quia, inquit Sotus, in familiari sermone cū quis equum dat alteri, is solo nutu potest illum accipere, etiamsi non tangat. Nec item obstat, quod in Baptismo, confirmatione, & extrema vnctione necesse sit materiam sacramenti sic applicari recipienti, vt illum tangat: quoniam eiusmodi necessitas ex eo prouenit, quod in illis sacramentis materia assumatur ad aliquid extrinsecus ac visibiliter agendum in ipso suscipiente: nempe ad illum ablundam, vel vngendum. In hoc vero assumatur tantum ad determinandam intentionem ministri in prolutione verborum: quæ determinatio potest sufficienter fieri per illud, quod idem minister instrumenta ipsa porrigat.

Notandum est 2. quod habet à Victoria de sacramentis 230. prædictum contactum debere tunc fieri cum verba formæ profertur: ita vt simul sint, saltem moraliter, seu non interposita notabili mora. Videtradita in præcedenti libro 26 cap. 3. notab. 4.

Notandum est 3. non esse necessarium vt idem contactus fiat vtraque manu: quia cum tantum sit cæremonia, sufficit quomodocunque tangi id quod porrigitur dummodo pars quæ tangitur nihil intermedium habeat per quod discontinuationem à toto habere censetur. Ita docent Angelus verbo Ordo primo. §. 9. & Sylu. eodem verbo 2. quæst. 4. argumento cap. vnicui De consecr. Ecclesiæ in 6. Vnde, vt idem insinuat, ordinatio Sacerdotis valida erit, quantumuis ipse tangat solummodo calicem, etiamsi tanquam materiam partes necessarias, simul cum eo sint tum vinum, tum etiam patena cum patena, quæ ordinando porrigantur ab Ordinatore. Curandum nihilominus est diligenter, vt patena quoque & panis cum calice tunc tangantur ex modo quo præscribitur in Pontificali, prout loco citato admonet Sotus.

Notandum est quarto: quoad materiam Ordinis Sacerdotalis graue dubium esse inter Theologos scholasticos, num tota consistat in iam dictis, an ad eam quoque pertineat manuum impositio, atque partem affirmantem contra Sotum tenet Bellarm. 10. n. 2. c. in trouersis. in lib. De sacramento Ordinis cap. 9. Negantem vero cum ipso Soto tenet Greg. à Valenc. 1. o. 4. disput. 9. quæst. 1. puncto quinto sub initium.

Nobis satis erit pro praxi quotidiana admonere, quod statuitur in cap. finali. De sacramentis nõ iterandis: si in ordinatione Sacerdotis ommissa fuerit manuum impositio, nul-

latus ordinationem ipsam ideo iterandam esse; sed tempore ad talem conferendam statuto: caute supplendum esse quod per errore omisum fuit. Preferendam autem esse in speculatione Bellarmini opinionem, ea quæ in sequenti cap. 4. sub finem de eiusdem Ordinis effectu dicentur, satis ostendunt. Nec obstat quod Concilium Floren. cuius verba ante retulimus, assignans eiusdem Ordinis materiam, nullam faciat mentionem impositionis manuum. Nam vt Bellarm. annotat, non explicuit totum illius ritum: quia non tradebat librum ritualem; si d. solum proposuit vnã partem essentialem, quæ magis ad suum propositum faciebat. Nam intendebat pro materia assignare huic Sacramento rem aliquam subsistentem, sicut fecerat Baptismo, Confirmatione, Eucharistia, & Extremæ vnctioni. Impositio vero manus non est res subsistens, sicut est calix cum vino & patena cum pane. Cui responsioni robor addit, quod tale quid sit dicendum; nisi velimus fateri, quod absurdum est, Concilium Floren. contradicere Concilio 4. Carthag. cap. tertio, vbi dicitur Presbyterum ordinari, Episcopo cum benedicente, & manum super caput eius tenente. Quod refertur in cap. Presbyter. distinct. 23.

C A P V T III.

De forma sacramenti Ordinis.

S V M M A R I V M.

11. Commune est formæ sacramenti Ordinis cum aliis sacramentorum formis consistere verbis.
12. Officia singulorum Ordinum minorum: & quo ritu consecratur.
13. Officia Diaconi, & Subdiaconi, ac ritus quo consecrantur.
14. Munera Sacerdotis, & ritus quo consecratur.
15. Ratio ex iis elicendi, quæ sit quorumcumque Ordinum particularis forma: & cur ea exprimat per imperatiuum modum.

COMMUNE est huic Sacramento cum præcedentibus consistere verborum forma. Ea autem talis esse debet vniuscuiusque Ordinis, quæ sufficienter exprimat traditionem potestatis, quæ in eo datur: qualis censenda est, quæ in Pontificali Romano assignatur, cum traditur ritus conficiendi vnumquemque eorum. Neque enim probabile est Concilium Floren. in instruct. Armen. ad aliam spectare voluisse, cum dixit formam sacerdotij esse Accipe potestatem offerendi sacrificium in Ecclesia pro viuus, & mortuis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: & sic de aliorum Ordinum formis. Quas nõ est consentaneum existimare alias esse, quam quæ in eodem Pontificali assignatæ, Parochis pro populi institutione traduntur in Catechismo edito Concil. Trident. in flu, cap. De sacramento Ordinis. Vnde eas referre non erit abs re: idque iisdem pene verbis præsertim cum ex illis intelligitur, ad quæ munera exequenda potestas tradatur per collationem cuiusque Ordinis: quod quidem ad hunc quoque locum spectat.

Itaque vt illic habetur: post primam tonsuram ad ostiarij Ordinem primus gradus fieri consuevit: cuius munus est templi clauis, & ianuam custodire: & aditu templi arcere eos quibus ingredi interdictum est. Ac ritus quo is ordinatur, iste esse ibi traditur: quod Episcopus clauis ex altari acceptas, tradens ei quem vult instituere Ostiarium, dicat: Sic age quasi redditurus Deo rationem pro iis rebus, quæ his clauibus recluduntur.

Secundus Ordinis gradus est Lectoris, ad quem pertinet in Ecclesia veteris & noui Testamenti libros clara voce & distincte recitare: præsertim eos, qui inter nocturnam psalmodiam legi solent. Consecratio vero ipsius ibidem etiam sic delectatur: Episcopus præserte populo, in eius ordinatione librum quo descripta sunt quæ ad hanc functionem atinēt, illi tradens inquit: Accipe, & esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter, & vtiliter impleueris officium tuum, partem cum illis, qui verbum Dei bene ministrarunt ab initio.